

Jan Wiegerinck

Korteweg-de Vries Instituut
Universiteit van Amsterdam
Plantage Muidergracht 24
1018 TV Amsterdam
janwieg@science.uva.nl

Europees Mathematisch Congres

Op weg naar Amsterdam

Tot vreugde van het Koninklijk Wiskundig Genootschap komt het Fifth European Congress of Mathematics naar Nederland. Het zal plaats vinden in 2008 in Amsterdam. Het voorstel dat tot dit succes heeft geleid is geschreven door Jan Wiegerinck (UvA), André Ran (VU) en Herman te Riele (CWI). Wat kwam hier allemaal bij kijken?

Wanneer u dit stukje leest is het vierde European Congress of Mathematics (4ECM) in Stockholm afgelopen. Voor het congres vond de Council van de European Mathematical Society (EMS) plaats en daar is dan besloten dat 5ECM in Amsterdam zal plaatsvinden. Hoe is het zo ver gekomen, en wat betekent dit voor de Nederlandse Wiskunde?

Eind 2001 bereikten de voorzitter van ons Genootschap, Eduard Looijenga, geluiden dat een offerte van Nederland ('bid' is de technische term) om in 2008 5ECM te organiseren, wel een kans zou maken. Het bestuur overwoog dit, en besloot vervolgens de Amsterdamse instellingen, CWI, Korteweg-de Vries instituut (UvA) en Department of mathematics (VU), te vragen of zij er voor voelden om dit evenement in Amsterdam te organiseren. Binnen de instituten, en ook op faculteits-

niveau werd enthousiast gereageerd: onmiddellijk werd de mogelijkheid herkend om de Nederlandse wiskunde internationaal te propageren, maar ook om in Nederland positieve aandacht voor de wiskunde te trekken. De Amsterdamse instellingen besloten een 'bid' uit te brengen!

Het bid

Nu is het uitbrengen van zo'n bid niet een kwestie van een mailtje sturen naar de EMS dat je hun congres wel even zult organiseren. Kandidaat-organisatoren moeten een bidboek aanleveren aan de EMS. Het bestuur van de EMS maakt een keuze op grond van deze bids en formeert een short-list. Vervolgens brengt een delegatie van de EMS een bezoek aan de organisaties op de short-list om een indruk te krijgen van de organisaties en de locaties. Op grond van deze bezoeken doet de delegatie een voorstel aan het bestuur van de EMS, dit doet tenslotte een voorstel aan de council en deze laatste beslist formeel. Feitelijk wordt de beslissing waarschijnlijk genomen na de bezoeken op de locaties.

Vóór januari 2003 moest een bid in elkaar gezet worden. Aan André Ran, Herman te Riele en Jan Wiegerinck werd gevraagd dit te doen.

Gelukkig was dit niet een open opgave. De EMS heeft een voorbeeld bidboek, waaruit duidelijk blijkt wat de bedoeling is en aan welke punten aandacht moet worden besteed. Verder kregen wij de beschikking over de bidboeken van de congressen in Stockholm en Barcelona.

Voor ons werden een aantal dingen snel duidelijk:

1. Locatie: de grootte van het congres, in de orde van 1500 deelnemers, maakt dat in Amsterdam eigenlijk alleen de RAI in aanmerking komt. De VU is een noodoptie als het aantal deelnemers dramatisch tegenvalt of de financiering stukloopt. Er werd bijna onmiddellijk met de RAI contact gezocht en een optie op een window in de zomer van 2008 genomen.
2. Feitelijke organisatie: dit is niet meer alleen door goedwillende amateurs te doen. Een professioneel congres bureau (PCO) moet in de arm genomen worden.
3. Backing: het congres wordt in Amsterdam georganiseerd maar wel vanuit de hele Nederlandse wiskunde.
4. Begroting: een aantal posten en activiteiten is voorgeschreven, zoals sprekers op uitnodiging, prijzen voor exceptionele wis-

kundigen, ondersteuning voor wiskundigen uit minder ontwikkelde landen.

5. Financiële ondersteuning: Allerlei instellingen, fondsen en bedrijfsleven ondersteunden de congressen in Barcelona en Stockholm bijzonder genereus. Om een voor de deelnemers betaalbaar congres te krijgen, is dat in Nederland ook nodig.
6. Enthousiasme binnen het land van de organisatie, blijkend uit aanbevelingsbrieven variërend van de directeur van de onderzoeksschool tot de minister van economische zaken, geven een beeld van de steun die het congres binnen de samenleving heeft. Ook wij moesten dat voor elkaar krijgen.

In het bidboek hebben al deze zaken een plaats gekregen. Daarnaast werd een beeld geschetst van de wiskunde in Nederland, de Amsterdamse instellingen en de stad Amsterdam. Het bleek uiteindelijk betrekkelijk eenvoudig de vijftien aanbevelingsbrieven te verzamelen van de instellingen en personen die we daarvoor op het oog hadden, al kostte het moeite om deze allemaal voor 2003 binnen te hebben. De keuze voor een PCO is lastig, en hebben we in het bidboek nog open gelaten.

Site Visit

In april 2003 kregen we bericht van de EMS: Amsterdam stond op de short-list; de site visit werd geplanned voor twee dagen in juli 2003. Voor de site visit waren we te gast bij de RAI. Het visiting committee had belangstelling voor allerlei aspecten van de organisatie. Natuurlijk werd het RAI-complex bezocht, evenals het VU-complex aan de Boelelaan. Men wilde weten hoe het met hotelfaciliteiten zit en wat de prijzen zijn, hoe het openbaar vervoer geregeld is en hoe Amsterdam als congresstad is. Maar men leek vooral te willen inschatten of de organisatie capabel is en voldoende steun heeft om het congres te organiseren; vertegenwoordigers van de faculteiten, het CWI en het KWG deden hun best de brede steun in Nederland aan te geven.

Je denkt misschien dat zo'n site visit een tentamen is, maar dat is toch een beperkt beeld. Het comité stelt niet alleen vragen; de leden, die bij eerdere congressen betrokken zijn geweest, geven ook nuttige tips en adviezen. Zo is het comité ook betrokken bij het kiezen van de PCO.

Na de site visit hadden alle Nederlanders het gevoel dat ons het congres niet meer kon ontgaan, al was het maar omdat het 'bid book committee' in de loop van de visit tot 'local organizing committee' uitgroeide, en de indruk ontstond dat de short-list wel erg kort was.

En inderdaad, het rapport was lovend en in september werd ons gemeld dat Amsterdam in Stockholm zou worden voorgedragen.

Waar staan we nu?

- a. We hebben gekozen voor PCO *Lidy Groot*, een ervaren PCO gelieerd aan de PCO van 4ECM, zodat continuïteit gewaarborgd is.
- b. Er is een stichting 5ECM opgericht door VU, UvA en CWI. Hierin worden alle activiteiten voor het congres ondergebracht.
- c. Er is een comité van aanbeveling geformeerd, waarin zitting hebben genomen de hoogleraren Barendrecht (KUN), van Benthem (UvA), Dijkgraaf (UvA) en Lenstra (UL), allen Spinoza laureaten, alsmede de heren Cohen (burgemeester van Amsterdam) en Rinnooy Kan (bestuur ING) als vooraanstaande representanten van maatschappij en bedrijfsleven.
- d. Er is een website geopend voor 5ECM. Webmaster is Jan Brandts (UvA). In de loop van de tijd wordt het mogelijk om via de website in te schrijven voor het congres, hotels te reserveren en informatie over het programma te krijgen.
- e. Voorstellen voor de bemensing van Scientific en Prize Committee zijn onderweg.

Gevolgen voor Nederlandse wiskunde

Wat heeft de Nederlandse wiskundige gemeenschap nu aan dit congres?

Allereerst krijgt Nederland met 5ECM een fantastisch algemeen wiskundig congres. Er komen zo'n vijftig voordrachten op uitnodiging van sprekers die tot de wereldtop behoren. Daarnaast worden er prijzen uitgereikt aan tien veelbelovende jonge Europese wiskundigen. Het organisatiecomité heeft daar overigens weinig werk aan: Er is een Scientific Committee dat de sprekers uitnodigt en dat door Lex Schrijver (CWI) wordt voorgezeten, en er is een Prize Committee, voorgezeten door Rob Tijdeman (UL), dat de tien prijzen uitdeelt.

Maar dat is niet alles. Wij willen het congres ook gebruiken om wiskunde in Nederland voor de dag te laten komen als een discipline waarin van alles gebeurt, en die de moeite waard is om te beoefenen. We zien het als een belangrijke taak om optimale publiciteit voor het congres en de Nederlandse wiskunde te verzorgen. We streven naar aandacht voor 5ECM op televisie en radio, en zeker in de wetenschapbijlagen van de dagbladen.

Het is gebruikelijk dat om ECM heen satellietconferenties worden georganiseerd. Grijp hier uw kans! Veel deelnemers aan 5ECM zullen graag een paar extra dagen in Nederland

doorbrengen voor een conferentie op hun vakgebied.

Wat u kunt doen

Natuurlijk is het belangrijk dat de Nederlandse wiskunde zijn gezicht niet alleen *met* maar ook *op* het congres laat zien. Houdt een plek in uw agenda vrij, en komt in groten getale!

Aan veel Nederlandse wiskundigen hebben we al gevraagd om op een of andere manier bij te dragen aan het congres; zonder uitzondering hebben zij enthousiast gereageerd. Ook aan u zullen wij misschien vragen om iets voor het congres te doen: zitting nemen in een commissie, contacten leggen met een sponsor, expertise geven op een onderdeel. Als dat gebeurt, reageer dan net zo enthousiast!

